

**Fil-Qorti tal-Magistrati (Malta)
Bħala Qorti ta' Ģudikatura Kriminali**

Magistrat Dr. Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Mag. Jur. (Int. Law)

Kumpilazzjoni Nru. 465/2019

**Il-Pulizija
(Spettur Hubert Cini)**

-vs-

Andrew St. John, detentur tal-karta tal-identita` numru 343480M

Illum: 24 ta' Settembru, 2019

Il-Qorti,

Rat l-akkuži miġjuba fil-konfront tal-imputat Andrew St. John u cioe` talli:

Nhar it-02 ta' Frar, 2019, għal ġabta ta' bejn it-15:00 hrs. u s-19:00 hrs fil-fond St.Anna, Triq id- Dejma, Hal Tarxien, Malta

Mingħajr il-ħsieb li joqtol jew li jqiegħed il-ħajja ta' ħaddieħor f'periklu ċar iċċaġuna īxsara fil-ġisem jew fis-sahha tal-mara tiegħu Antonella St.John, għriehi ta' natura hafifa, jew gabilha disordni f'mohħha kif iċċertifika Dr. Patrick Galea MD Reg. No. 3481 tac-Centru tas-Sahha, Paola, u li bhalha uffiċjal jew impjegat pubbliku, kellu jissorvelja biex r-reat ma jsirx jew li minħabba l-kariga tiegħu kellu d-dmir li jimpedixxi, u dan bi ksur tal-Artikli **141, 214, 215, 221(1), 222(1)(a)** tal-Kodiċi Kriminali.

Talli fl-istess data, hin, lok u cirkostanzi, uza vjolenza, inkluż vjolenza morali u, jew psikologika, u, jew sfurzar fuq martu Antonella St.John, sabiex iġiegħel li tagħmel, iħalli ssir, jew tonqos milli tagħmel, xi haġa, jew sabiex inaqqas l-

abilitajiet ta' Antonella St.John jew jiżola tali persuna jew jillimita l-access għall-flus, edukazzjoni jew impjieg u dan bi ksur tal-Artikli 251(1) u 251H tal-Kodiċi Kriminali.

Il-Qorti giet mitluba sabiex jekk jidhrilha xieraq, tipprovdi għas-sigurta` tal-imsemmija Antonella St.John, tapplika l-proveddimenti tal-Artikolu 412C tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta u tagħmel Ordni ta' Protezzjoni taħt dawk il-kawtieli li din il-Qorti jidhrilha li huma xierqa.

F'każ ta' htija l-Qorti giet mitluba sabiex tiprovdi għas-sigurta` ta' Antonella St.John ai termini tal-Artikolu 383 et. seq. tal-Kap. 9 tal-Ligijiet ta' Malta.

Rat il-kunsens ta' l-Avukat Generali sabiex il-kaz jigi trattat bi procedura sommarja u li l-imputat m'ghandu l-ebda oggezzjoni biex il-kaz jigi hekk trattat.

Semghet ix-xhieda.

Rat l-atti u d-dokumenti kollha.

Semghet it-trattazzjoni.

Ikkunsidrat-

Il-prosekuzzjoni bdiet il-kaz tagħha billi esebiet il-**Current Incident Report**¹ kif ukoll l-**istqarrija**² li giet rrilaxxata mill-imputat. Jistqarr kif meta martu tagħaq kastig lill-ibnu ta' tlett snin biex joqghod fil-“corner”, hass li kienet qed tkun kiefra wisq mieghu w biex jipprova jneħħi ftit mit-tensijni beda jiccajtha ma ibnu w jghidlu “*b'ton simpatiku 'stay in the corner*”. Martu bdiet tħidlu ma jindahhalx u hadet lit-tifel fil-kamra tas-sodda t'ommha. Peress li kienet semmiet li kellha hsieb tkellem lil xi persuni dwar dak li allegat kienet vjolenza psikologika li kienet qed tigi pperpetrata minnu, mar warajha u staqsieha għal min kienet qed tgħid filwaqt li qalilha biex ma taqlax inkwiet fil-familja. Hemmhekk “*bdiet tħajjal u qaltli issa nirrangak u qabdet tħajjal f'wicci...jien hassejt li qed nigi provokat u ghidtilha biex ma tħażlaqx f'wicci ghax mhux iz-zibel tagħha....dejjem konxxju biex ma nirritaljax, ghax hi dejjem tara kif tagħmel biex jien*

¹ Fol.5-8

² Fol.10-15. Ikkonfermata bix-xhieda tal-Ispettur Cini fl-udjenza tat-3 ta' Settembru, 2019.

nirritalja....ergajt tlabtha biex tersaq ghal darbtejn tlieta u bdiet tisfidani bi kliem 'x'se taghmilli'". Baqghet fin-nofs ta' passagg dejjaq li kien hemm bejn issodda u l-gradenza, u biex setgha jghaddi ghax ma resqitx qabadha mit-tarf tal-ghonq tal-gakketta u ressaqha, "*ressaqtha bl-inqas mod ta' kuntatt*".³ Martu bdiet kull darba tmur lura fl-istess posizzjoni u hu rega' pprova jghaddi bl-istess mod. F'mument minnhom qalet li hatfilha wicca, sawwatha w ghalhekk kienet ser taghmillu rapport. "Jien nkoregejtha sabiex tmur taghmlu dak il-hin sabiex jaraw li m'ghandha xejn ghax m'ghamilt l-ebda kuntatt fiziku magħha. Talabha jiehu ritratt bil-mobile tieghu tal-griehi li qalet li garrbet izda bdiet tħajjal biex ma jittiehdulhiex ritratti. ...Dan ghaliex li mhux l-ewwel darba li ddawwar l-affarijiet kif ikunu f'diversi sitwazzjonijiet li jkunu cari li jiena l-vittma ta' vjolenza domestika minn naħa tagħha jirnexxilha ddawwarha b'mod li tigi hi l-vittma". Tenna li kien ilu snin abbuzat minn martu kemm fizikament kif ukoll psikologikament.⁴

Jirrizulta mill-atti li r-rapport sar l-ghada fil-11:50am.

Illi l-parte leza w mart l-imputat, Antonella St. John, spjegat kif nhar it-2 ta' Frar, 2019, wara li kkoreggiet lill-binha Gabriel talli sawwat lill-oħtu, dan kien irritalja billi besqilha. Għalhekk tefghatu fir-rokna bhala kastig. L-imputat li kien rieqed, u malli qam u nduna li t-tifel kien ha dak il-kastig meta jinkieh u jghajjat "corner. Corner u t-tifel beda johodha wisq bil-kbira u beda jibki hafna...jinstabat mal-art".⁵ Meta talbitu jieqaf qalilha "tindħalax pulcinella.....spicca jajarni demel u jien hadt għalija".⁶ Kompliet tahsel il-platti u ghalkemm zewgha beda jkellimha qisu qatt ma kien gara xejn, iddecidiet ma twegibux lura ghaliex kienet għadha fastidjata bl-attitudini u l-attegġjament tieghu. Kien hawn li Andrew "beda jissupervja u beda jirrabja, beda jghajjat l-argument kompla jiskala....Hu kompla jirvilla u kompla jitilawlu u għal erba darbiet gie jabadni bl-gherra mill-ghonq tal-gaketta beda jagħmilli wicci ma wiccu u jghajjat kemm jiflah.....beda jghajjat ghajjat li t-triq tisimaw [sic] zgur".⁷ Xehdet li hi ma setghetx taccetta il-kliem ta' 'pulcinella' u 'demel' li ntqalu quddiem uliedha. Tixhed li zewgha rrabjat kif kien "Hu qabadni erbgha darbiet, jimbuttani għal fuqu, mal-hames darba li mar biex jaqbadni mill-ghonq qabadni minn wicci".⁸ Filwaqt li għalhekk

³ Fol.11-12

⁴ Fol.13

⁵ Fol.26-27

⁶ Fol.27

⁷ Fol.27-28

⁸ Fol.29

b'onest tammetti li l-imputat kien laqatha u kien b'mod accidental li soffriet il-grif hija kienet istitwit dawn il-proceduri "*minhabba l-hsara mentali kbira li saret fuqi u fuq it-tfal...Dak huwa abbuz mentali ukoll*"⁹.

Il-Qorti tissottolineja li kif jirrizulta mill-akkuzi l-part leza hija biss Antonella u mhux uliedha wkoll. L-akkuzi huma limitati għall-hin specifiku u cioe` perjodu ta' 4 sighat. Għalhekk il-part leza tikkontendi li kien f'dawn l-erba sighat li avverra ruhu r-react ravvizzat bl-artikolu 251(1) tal-Kodici Kriminali.

Għalkemm il-part leza kif ukoll l-imputat jammettu li dak li sehh gara meta fid-dar kien hemm omm Antonella, meta din ix-xhud ittellghet tixhed, ma setghetx titfa' dawl fuq l-akkadut. Il-Qorti ser tkun ferm kawta milli tesprimi ruhha dwar il-kredibbilita` ta' din ix-xhud.

Issa galadarba qed jiġi koncess mill-part leza li l-għiehi subiti minnha setghu saru b'mod accidental, abbażi tal-provi prodotti, lanqas ma jista' jingħad b'certezza morali li l-għiehi gew kaggonati mill-imputat b'mod involontarju.

Il-Qorti tal-Appell Kriminali f' **Il-Pulizija vs Dorianne Camilleri**, ddecidiet:¹⁰

"In succint fuq skorta ta' awturi u gurisprudenza, t-trepod tal-kolpa gie definit bhala:

1. *la volontarietà dell'atto;*
2. *la mancata previsione dell'effetto nocivo; u*
3. *la possibilità di prevedere.*

Bħala konkluzzjoni tad-definizzjoni li din il-Qorti trid tagħti lit-terminologija culpa, għalhekk jibqa' dejjem li l-element tagħha huwa volontarjeta' tal-att, in-nuqqas ta' previzjoni tal-effetti dannuzi ta' dak l-att u l-possibilita' ta' previzjoni ta' dawk l-effetti dannuzi. Jekk l-effetti dannuzi ma kienux prevedibbli, hliex b'diligencja straordinarja li l-ligi ma tesigix u li semma tista' ggib culpa levissima li ma hiex inkriminabbi, ma hemmx htija. (vide **Il-Pulizija vs John Vella** deciza nhar il-15 ta' Dicembru 1958 mill-Qorti ta' l-Appelli Kriminali)".¹¹

Din is-sentenza tistrieh fuq l-insenjament ta' zewg guristi tad-dritt penali fejn il-gurist **Francesco Carrara** jghid hekk dwar il-culpa, "... il tripode sul quale si aside la colpa sarà sempre questo - 1° volontarietà dell'atto - 2° mancata previsione dell'effetto nocivo - 3° possibilità di prevedere."

⁹ Fol.30

¹⁰ Per Onor. Imħallef Edwina Grima, Dec. 28.02.2018; Appell Nru.89/2017

¹¹ **Il-Pulizija v Leonard Grech** decided by the Court of Criminal Appeals on the 5th September, 1990

Bi-istess mod, il-**Professur Anthony J. Mamo**, fin-noti tieghu, jghid hekk: “In these definitions the essence of negligence is made to consist in the “possibility of foreseeing” the event which has not been foreseen. The agent who caused the event complained of, did not intend or desire it, but could have foreseen it as a consequence of his act if he only had minded: so his negligence lies in his failure to foresee that which is foreseeable”.

Ghaldaqstant in vista tal-fatt li ma giex soddisfacentment ppruvat li l-effetti dannuzi kienu prevedibbli, ma hemmx il-htiega li din il-Qorti tinoltra ruhha ulterjorment fuq l-ewwel akkuza.

Jibqa’ ghalhekk sabiex jigi determinat jekk l-agir tal-imputat jistghax jinghad li jinkwadra f’agir sancit bl-artikolu 251(1) tal-Kodici Kriminali li jipprovdi:

251. (1) Kull min juža vjolenza, inkluž vjolenza morali u, jew psikoloġika, u, jew sfurzar, sabiex iġiegħel li xi hadd jaġħmel, iħalli ssir, jew jonqos milli jaġħmel, xi ħaġa, jew sabiex inaqqaś l-abilitajiet tal-persuna jew jiżola tali persuna jew jillimita l-access għall-flus, edukazzjoni jew impieg, jeħel, meta jinsab ħati, il-piena msemmija fis-subartikolu (1) tal-aħħar artikolu qabel dan.

Antonella St. John tispjega dak li skond hi kien jikkonstitwixxi l-abbuż mentali “*kelli nissaporta sa sebħha ta’ filghaxija b’haġna puntar ta’ swaba li alla hares nagħmilu xi rapport* jew xi *haga ghax nista speci infottilu xogħolu u li jkollhi konsegwenzi hziena jekk nagħmilha*”.¹² Imbghad tkompli tiddeskrivi l-attegħajamento tal-imputat l-ghada filghodu meta rritorna mix-xogħol. Madanakollu din il-qorti, tenut kont ta’ kif inhi formulata l-akkuza li tispecifika l-hin tar-reat addebitat lill-imputat, hi preklusa milli tikkunsidraha ulterjorment.

In kontro-ezami tkompli tispjega ghaliex hassitha mwegga’ bid-diskors tal-imputat “*sakemm qed jiekol qed jghajjarni tindahalx ja pulcinella....l-iktar li weggajt hu li kif dak il-platt li kelli jiena lestejtlu, l-pulcinella inbiddlet f’demel*”.¹³

Mhemmx dubbju li aggettivi simili mliesna mill-imputat propju fil-konfront ta’ min qed jaġħmel hiltu biex ma jonqosx mid-doveri tieghu, kemm bhala omm ta’ zewg uliedu kif ukoll bhala martu, huma gratwiti u dispregattivi. Iwegħħu bla bzonn u certament ma jagħmlux gieħ li min ilisienhom.

¹² Fol.30-31

¹³ Fol.42

Izda b'daqshekk jista' jinghad li dawn wasslu sabiex titwettaq vjolenza psikologika fuqha?

Ma jistax ma jigix sottolinejat li fir-rapport li l-partie leza ghamlet mal-Pulizija l-ghada filghodu w ghalhekk meta l-fatti kienu ghadhom friski f'mohha, filwaqt li ssemmi kif kienet giet insulentata mill-imputat, l-unika abbuż psikologiku li ssemmi hu dak li kien qed issir fil-konfront ta' **binha**. Mkien ma tallega mal-pulizija li kien sar xi abbuż morali jew psikologiku fuqha! F'dak ir-rapport issemmi kif Andrew tenna l-kliem "jekk tamilli [sic] hsara f'xoghli nisparixijk".¹⁴

L-akkuza ravvizata bl-artikolu 251(1) titkellem cjar. Dak li hu sancit hu il-vjolenza morali u, jew psikologika. Din il-Qorti ma tqis li b'dan il-kliem, bl-impuntar ta' swaba u t-theddida sottili biex ma taghmilx rapport kontra l-imputat, imgieba li inkruz l-argument u l-battibekki inizjali saret f'temp ta' 4 sighat, jista' jitqies li jikkostitwixxi vjolenza morali jew psikologika, ghalkemm certament hu atteggajment deplorevoli ghall-ahhar specjalment meta jitqies min kien qed ilissen tali kliem, liema kliem sar fil-konfront propju ta' dik li kienet qed taghmel dmira mal-istess zewgha billi rat li jmur ghax-xogħol b'zaqqu mimlija.

Il-Qorti trid issa tiddetermina jekk l-imgieba tal-imputat tinkwadrax fir-reat prospettat bl-artikolu 251(1) tal-Kodici Kriminali.

Dan is-subartikolu gie emendat ricentement bl-*Att XIII tal-2018*¹⁵ li, *inter alia*, gie promulgat "*biex jipprovi sabiex l-artikoli sostantivi tal-Konvenzjoni tal-Kunsill tal-Ewropa dwar il-prevenzjoni u l-ġlieda kontra l-vjolenza fuq in-nisa u l-vjolenza domestika, isiru u jkunu esegwibbli bħala parti mil-Ligijiet ta' Malta...*".

¹⁴ Fol.6

¹⁵ ATT *biex jipprovi sabiex l-artikoli sostantivi tal-Konvenzjoni tal-Kunsill tal-Ewropa dwar il-prevenzjoni u l-ġlieda kontra l-vjolenza fuq in-nisa u l-vjolenza domestika, isiru u jkunu esegwibbli bħala parti mil-Ligijiet ta' Malta; biex jippromwovi u jipprotegi ddrift ta' kulħadd, u partikolarment persuni f'riskju li jiġu esposti għal vjolenza domestika li jgħixu ħajja ħielsa mill-vjolenza kemm fl-isfera pubblika kif ukoll dik privata; biex jirrevoka l-Att dwar il-Vjolenza Domestika (Kap. 481) u l-Att dwar ir-Ratifika tal-Konvenzjoni tal-Kunsill tal-Ewropa dwar il-Prevenzjoni u l-Ġlieda kontra l-Vjolenza fir-rigward tan-Nisa u l-Vjolenza Domestika (Kap. 532) u biex jagħmel emendi konsegwenzjali f'għadd ta' ligijiet varji.*

Fost l-artikoli f'dik il-Konvenzjoni hemm dak li jittratta l-vjolenza psikologika filwaqt li ma hemm ebda riferenza dwar vjolenza morali u konsegwentement kif din tiddistingwi ruhha minn dik psikologika.

Artikolu 33 – Vjolenza psikologika

Il-Partijiet għandhom jieħdu l-mizuri leġiżlattivi jew mizuri oħrajn neċċesarji sabiex jiżguraw li tigi kriminalizzata kwalunkwe **mġiba** intenzjonata li **tikkawża danni serji għall-integrità psikologika** ta' persuna permezz ta' ġegħil jew theddid.

Meta jigi kkunsidrat dak li jipprovd i-*Explanatory Report to the Council of Europe Convention on preventing and combating violence against women and domestic violence, Istanbul, 11.V.2011*, dwar liema agir għandu jikkostitwixxi vjolenza psikologika, issir emfazi kbira li **l-agir kriminuz ma jridx ikun xi att izolat izda hu essenzjali li jkun hemm ‘course of conduct’:**

Article 33 –Psychological violence....

181. This provision refers to a course of conduct rather than a single event. It is intended to capture the criminal nature of an **abusive pattern of behaviour occurring over time** – within or outside the family. Psychological violence often precedes or accompanies physical and sexual violence in intimate relationships (domestic violence).

Imbghad jizdied rekwizit iehor u cioe` li dak l-agir rrid ikun tali li **“seriously impairs another person's psychological integrity”**.

179. This article sets out the offence of psychological violence. The drafters agreed to criminally sanction any intentional conduct that **seriously impairs** another person's psychological integrity through coercion or threats. The interpretation of the word “intentional” is left to domestic law, but the requirement for intentional conduct relates to all the elements of the offence.

180. The extent of the offence is limited to intentional conduct which **seriously impairs** and damages a person's psychological integrity which can be done by various means and methods. The Convention does not define what is meant by serious impairment. Use must be made of coercion or threats for behaviour to come under this provision.

Jibqa' l-fatt li ghalkemm bl-emendi introdotti ghall-artikolu 251(1) tal-Kodici l-legizlatur ma ghazilx li l-artikolu 33 tal-Konvenzjoni jigi trammandat fid-dritt Malti kelma b'kelma, it-tifsira ta' dak li għandu jammonta għal ‘vjolenza psikologika’ għandha tkun precizament dik it-tifsira li tinsab fl-*Att XIII tal-2018* in kwantu kien ghall-finijiet specifici li tigi trammandata dik il-Konvenzjoni fid-dritt, inkluz dak penali, Malti, li saret dik l-emenda. Dik it-tifsira tesigi **“mġiba intenzjonata li tikkawża**

danni serji għall-integrità psikologika ta' persuna permezz ta' gegħil jew theddid" [Art.33 Konvenzjoni].

Għall-istess ragunijiet u tenut kont ta' dak li jipprovdi l-*Explanatory Memorandum*, hu necessarju li l-att kriminuz li jikkostitwixxi vjolenza psikologika ma jkunx xi att izolat izda "*a course of conduct rather than a single event. It is intended to capture the criminal nature of an abusive pattern of behaviour occurring over time.*" [Para. 181].

Fil-kaz in dezamina l-parti leza tallega li hi kienet ilha ssofri minn agir abbużiv tal-imputat li fil-fehma tagħha kien jikkostitwixxi abbuż psikologiku. Izda dak li jrid jigi deciz minn din il-Qorti hu determinat u cirkoskrift mit-termini tac-citazzjoni li jirreferi biss ghall-perjodu ta' 4 sīgħat ta' jum wieħed partikolari.

Xi provi ngabu li juru, sal-grad rikjest bil-ligi, li dak li għamel l-imputat kien jammonta ghall-vjolenza psikologika fis-sens li bl-imgieba tieghu, u cioe` bit theddid tieghu li jekk tirrapurtah "*nispari xijk*"¹⁶ u "*jkollhi konsegwenzi hziena jekk nagħmilha*",¹⁷ kkawża danni serji għall-integrità psikologika ta' martu?

Mill-atti processwali jirrizulta li l-prosekuzzjoni naqset milli tressaq id-debita prova dwar dan. Ghalkemm il-parti leza ssemmi l-abbuż psikologiku fuqha - '*a tempo vergine*' (l-ghada) ssemmi biss dak fuq binha - ma resqietx provi sal-grad rikjest mill-ligi li tali abbuż kkawza danni serji għall-integrità psikologika tagħha! Dan kellu jsir billi l-prosekuzzjoni titlob il-hatra t'esperti in materja ghalkemm irid jingħad ukoll li kwalunkwe rizultanza ta' tali danni serji kienet tinneċesita` li tintrabat mad-data u hin kif addebitat fl-akkuza li tirreferi ghall-incident izolat.

L-agir tal-imputat setgha jikkostitwixxi biss r-reati kontravvenzjonali ravvizi bl-artikoli 339(1)(d)(e) tal-Kodici Kriminali - akkusi li ma gewx addebitati lill-imputat¹⁸ - izda mhux ir-reat ravvizat bl-artikolu 251(1) tal-Kodici.

¹⁶ Fol.6

¹⁷ Fol.30-31

¹⁸ L-abbli difensur tal-parti civile accennat ghall-fatt li l-imputat ma setghax jigi addebitat bir-reat kontravvenzjonali galadarrba kien skada t-terminu preskrittiv. Ghall-korretelezza l-Qorti tirrimarka li peress li l-imputat hu ufficjal pubbliku, jaapplika

Ghal dawn il-mottivi, in vista tal-mankanza assoluta ta' provi, il-Qorti mhux qed issib lill-imputat hati u konsegwentement tilliberah minn kwalunkwe htija u piena.

Finalment sabiex jigu prottetti l-ulied minuri kif ukoll l-istess parte leza,¹⁹ il-Qorti qieghda tordna illi jkun hemm divjett tal-pubblikazzjoni tal-isem tal-imputat u dak ta' martu fil-gazzetti lokali u fil-mezzi tax-xandir ta' l-istess sentenza.

**Dr. Donatella M. Frendo Dimech LL.D., Mag. Jur. (Int. Law)
Magistrat**

l-aggravju ravvizat bl-artikolu 141 tal-Kodici Kriminali. Ghalhekk meta l-artikolu 31(1)(g) tal-Kodici jigi moqri flimkien mal-artikolu 688(e), it-terminu preskrattiv ikun dak ta' sentejn.

¹⁹ Hekk kif rikjest mill-partie leza fl-ewwel udjenza a fol.17